

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU
23. YASAMA DÖNEMİ
FAALİYET RAPORU

ANKARA

Nisan 2011

Giriş

Komisyonumuz; 23. Dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca havale edilen ve görev alanına giren çeşitli kanun tasarı ve teklifleri ile tezkereler üzerinde teknik düzeyde ayrıntılı çalışmalar yapmıştır.

Komisyonumuzun ihtisası doğrultusunda üzerinde çalışmalar yaptığı kanun tasarı ve teklifleri ile kanun hükmünde kararnamelerin çoğu kez ekonominin bütününe etkileyen nitelikte olması nedeniyle kamu mali dengesi en geniş anlamıyla göz önünde bulundurulmak suretiyle çeşitli teknik boyutlarıyla müzakere sürecine tabi tutulmuş ve öngörülen düzenlemeler üzerinde bu çerçevede gerekli değişiklikler yapılmıştır. Bu bakımdan İçtüzüğün 20 nci maddesi gereğince ifade edilen konular, 3067 sayılı Kalkınma Planlarının Yürürlüğe Konması ve Bütünlüğünün Korunması Hakkında Kanun hükümleri dikkate alındığında tasarı ve tekliflerin makroekonomik etkilerinin değerlendirilmesi bakımından Plan ve Bütçe Komisyonu çalışmaları önemli bir platform oluşturmakta ve süreklilik arz etmektedir.

Bilindiği üzere, küresel krizin 2009 yılında reel ve finansal sektörlere olan olumsuz etkilerinin 2010 yılında da azalarak devam etmesi, ülkeleri tüketim ve yatırım harcamalarını artırarak büyüme ve işsizlik oranlarını sürdürülebilir makul seviyelere çekmek için düzenlemeler yapmaya sevk etmiştir. Ülkemizde de bu doğrultuda ekonomik ve mali nitelikli tedbirler içeren düzenlemeler yapılmıştır.

Bu bağlamda 23. Dönem, Komisyonumuz açısından küresel finansal krizin olumsuz etkilerinin hafifletilmesine yönelik ekonomik ve mali tedbirleri içeren düzenlemeler ile kamu yönetimi anlayışındaki değişime paralel olarak kurumsal teşkilatlanmalarda yeniden yapılanmanın öncelik ve önem kazandığı bir dönem olmuştur. Komisyonumuz, ekonomik kalkınmanın sürdürülebilir şekilde devamlılığının sağlanmasına, yatırım ortamının iyileştirilmesine, özel sektörün kamuya olan borç yükünün azaltılmasına, maliye ve para politikalarının daha etkin şekilde kullanılmasına yönelik çalışmalar yapmıştır.

Ülkemizde, 2003 yılında kabul edilen 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile TBMM'nin bütçe hakkını daha etkin kullanmasına yönelik yeni bir kamu mali

yönetim ve kontrol sistemi oluşturulmuştur. Bu çerçevede, parlamentonun bütçe denetim, izleme ve gözetim fonksiyonunun geliştirilmesi amacıyla yönelik olarak; yasama faaliyetleri kapsamında Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından kabul edilen çeşitli düzenlemelerin yanı sıra, geçtiğimiz yıllarda başlatılan ve uluslararası kuruluşlarla birlikte yürütülen çeşitli proje faaliyetleri ile Plan ve Bütçe Komisyonu ile Komisyona idari ve uzmanlık desteği sunan Bütçe Müdürlüğünün kapasitesinin güçlendirilmesi çalışmalarına bu Yasama Yılında da devam edilmiştir.

Bu bağlamda, 22-25 Eylül 2010 tarihleri arasında Afyonkarahisar’da “Bütçe Sürecinde Parlamentoların Değişen Rolü: İKÖPAB ve AB Üyesi Ülke Deneyimleri” isimli uluslararası sempozyum gerçekleştirilmiştir. Organizasyonu Müdürlüğümüz tarafından yapılan sempozyumun amacı; kamu maliyesi reform sürecinin en önemli bileşeni olarak bütçe sürecinde AB üyesi ülkelerin, Türkiye’nin ve İslam Konferansı Örgütü Parlamento Birliğine (İKÖPAB) üye ülkelerin parlamentolarının değişen rolünün değerlendirilmesi ve bu süreçte karşılıklı deneyim ve bilgi paylaşımının sağlanmasıdır. Sempozyum kapsamında yapılan sunumlar ve değerlendirmelerin yanı sıra, sempozyuma gönderilen bildiri ve makalelerin kitaplaştırılması çalışmaları devam etmektedir.

Günümüz maliye politikası uygulamaları ile 1990’lı yıllarla başlayan ve halen devam eden bütçe reformlarını bir arada değerlendirerek yaşanan son ekonomik krizde parlamentoların etkinliği konusunda bilgi düzeyine katkı sunulması ve fikir alışverişinde bulunulması amaçlarıyla yurt içi ve yurt dışından katılımcıların davet edildiği “Maliye Politikasının Oluşturulmasında Parlamentonun Rolü” isimli sempozyum Dünya Bankası, Maliye Bakanlığı ve Sivas Cumhuriyet Üniversitesinin işbirliğiyle 20-23 Ekim 2010 tarihleri arasında Sivas’da gerçekleştirilmiştir. Sempozyum kapsamında yapılan sunumlar ve sempozyuma gönderilen bildiri ve makalelerin kitaplaştırılması çalışmaları devam etmektedir.

1. 23. Yasama Dönemi Faaliyetlerinin Sayısal Durumu

Komisyonumuzun 23. Yasama Döneminde gerçekleştirdiği yasama faaliyetleri ile ilgili sayısal bilgiler şu şekildedir:

1.1. 23. Yasama Döneminde Sevk Edilen İşler

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca, Komisyonumuza 23. Yasama Döneminde;

-Esas Komisyon olarak 90 Kanun Tasarısı, 433 Kanun Teklifi, 205 Kanun Hükümünde Kararname, 105 Tezkere olmak üzere toplam 833 dosya,

-Tali Komisyon olarak 198 Kanun Tasarısı, 84 Kanun Teklifi, 6 Kanun Hükümünde Kararname olmak üzere toplam 288 dosya,
havale edilmiştir.

1.2. 23. Yasama Dönemi Sonunda Komisyon Portföyü

-Komisyonumuz 17/2/2011 tarihi itibariyle büyük çoğunluğu Kanun Tasarı ve Teklifi olmak üzere görüştüğü konular üzerinde 90 Karar almıştır.

-23. Yasama Döneminde esas komisyon olarak havale edilen dosyalardan 65 Kanun Tasarısı, 150 Kanun Teklifi, 2 Kanun Hükümünde Kararname, 10 Tezkere¹ olmak üzere toplam 227 adet dosyayı görüşerek karara bağlamıştır.

-Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş olan Komisyon raporlarından 70 adedi kanunlaşmıştır. Halen, 4 adet Sıra Sayısı Genel Kurul gündeminde bulunmaktadır. 1 adet komisyon raporu da komisyona geri çekilmiştir.

1.3. 23. Yasama Dönemi Gerçekleşme Sonuçları

-Komisyonumuz 23. Yasama Döneminin ikinci yasama yılında 62, üçüncü yasama yılında 39, dördüncü yasama yılında 58, beşinci yasama yılında 31 olmak üzere toplam **190** birleşim yapmıştır.

-23. Yasama Döneminde çok sayıda konu daha ayrıntılı incelenebilmesini teminen Komisyon bünyesinde oluşturulan alt komisyonlarda ele alınmış; alt komisyonlarca yapılan kapsamlı ve ayrıntılı değerlendirmeler Komisyon çalışmalarına önemli katkılar sağlamıştır. 23. Yasama Döneminde kurulan alt komisyonların toplam çalışma süresi **325 saat 25 dakika**, komisyonun toplam çalışma süresi ise **1365 saat 18 dakika** olarak gerçekleşmiştir.

-Komisyonun gündemine alarak görüşülmesini benimsediği Tasarı ve Teklifler üzerinde verilen **1436** adet önerge doğrultusunda Tasarı veya Teklif metinlerinde önemli değişiklikler yapılmıştır.

22. ve 23. Yasama Dönemlerine Ait Bazı Sayısal Veriler

	22. Dönem	23. Dönem
Birleşim Sayısı	349	190

¹ 73 adet Sayıştay Tezkeresi, 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununun Geçici 5 inci maddesi ile işlemden kaldırılmıştır.

Karara Bağlanan dosya	392	242
Kanunlaşan Toplam Sıra Sayısı	217	70

2. 23. Yasama Dönemi Faaliyetlerinin Sayısal Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Komisyonumuzun 23. Yasama Dönemi faaliyetlerinde 22. Döneme göre azalma gözlenmektedir. Bu azalmanın, 22. Dönemde 2000 ve 2001 finansal krizinin sebeplerini ve etkilerini ortadan kaldırmaya yönelik düzenlemelerin yapılması, Avrupa Birliğine uyum çerçevesinde çıkarılması gereken yasal düzenlemelerin ve kamu kurumlarının teşkilat kanunlarında yapılan değişikliklerin fazlalığı neden olarak gösterilebilir. Ayrıca, son yıllarda teşkilat kanun tasarılarının diğer komisyonlara havale edilmesi de bu gelişmede etkili olmuştur.

EK: 3 - GENEL FAALİYET TABLOSU (23. Dönem-07.06.2011 itibariyle)

Not: Yasama Yılları Doldurulmayabilir

Esas Komisyon																									
	Tasanlar						Teklifler						Kanun Hükmünde Kararnameler						Tezkereler						TOPLAM
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	Toplam	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	Toplam	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	Toplam	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	Toplam	
Gelen						90						433						205						105	833
Raporu Verilen*						65						150						2						10	227
İçtüzüğün 34. Maddesine Göre İade Edilen						4						0						0						0	4
İçtüzüğün 37. Maddesine Göre İade Edilen						0						6						0						0	6
Hükümetçe ve Teklif Sahiplerince Geri Çekilen (İçt.75)						1						1						0						0	2
Komisyonunda Bulunan						20						276						203						22 ²	521

* Raporu verilen kanun tasarısı ve tekliflerinden **4** adet kanun tasarısı ve **0** adet kanun teklifi gündemde, **60** adet kanun tasarısı ve **148** adet kanun teklifi ise kanunlaşmıştır.

Tali Komisyon																									
	Tasarılar						Teklifler						Kanun Hükmünde Kararnameler						Cumh. İade Etme Tezkereleri						TOPLAM
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	Toplam	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	Toplam	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	Toplam	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	Toplam	
Gelen						198						84						6							288
Raporu Verilen						1						0						0							1
Esas Komisyon Raporunu Verdiği İçin İade						52						9						0							61
İçtüzüğün 34. Maddesine Göre İade Edilen						0						0						0							0
İçtüzüğün 37. Maddesine Göre İade Edilen						0						0						0							0
Hükümetçe ve Teklif Sahiplerince Geri Çekilen (İçt.75)						2						0						0							2
Komisyonunda Bulunan						143						75						6							224

² 73 adet Sayıştay Tezkeresi, 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununun Geçici 5 inci maddesi ile işleminden kaldırılmıştır.

